

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Hakan FİDAN tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.


Dr. Jale Nur SÜLLÜ
Eskişehir Milletvekili

16 Aralık 2013 tarihinde Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında başlatılan “Vize Serbestisi Diyaloğu” ile kısa süreli ziyaretlerde Türk vatandaşlarına uygulanan Schengen vizesinin kaldırılması hedefi konulmuştur. Vize Serbestisi Diyaloğu tamamlandığında biyometrik pasaport sahibi tüm vatandaşlarımızın Schengen ülkelerine vizesiz seyahat edebilmeleri karara bağlanmıştır. 18 Mart 2016 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye-AB Zirvesinde, “Vize Serbestisi Diyaloğunun hızlandırılması ve Türkiye’nin Vize Serbestisi Yol Haritası” ile Türkiye’nin taahhüt ettiği 72 kriterin tamamını yerine getirmesinin ardından vizenin kaldırılması konusunda mutabık kalınmıştır.

Avrupa Komisyonu, 8 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Türkiye’nin Vize Serbestisi Yol Haritası’nda yer alan 72 kriterin, 66’sının karşıladığını teyit etmiştir. Bu çerçevede, vize serbestisi için 72 kriterden karşılanması gereken 6 kriter kalmıştır: (1) Kişisel verilerin korunması hakkında mevzuatın AB standartlarıyla uyumlu hale getirilmesi, (2) Europol ile işbirliği anlaşmasının akdedilmesi ve uygulanması, (3) “Saydamlığın Artırılması ve Yolsuzlukla Mücadelenin Güçlendirilmesi Eylem Planı”nın ve Avrupa Konseyi GRECO tavsiyelerinin uygulanması, (4) Terörle mücadele mevzuatının gözden geçirilmesi; (5) Tüm AB üye ülkeleri ile cezai konularda etkin adli işbirliğinin sağlanması; (6) Türkiye-AB Geri Kabul Anlaşmasının tüm hükümleriyle uygulanması. Bahsi geçen bu kriterler, aradan geçen 7,5 yılda tamamlanmamıştır.

Söz konusu bu tarihsel süreç ve hususlar dikkate alındığında;

- 1) Türk vatandaşlarının Schengen ülkelerinde vizesiz seyahat hakkı verilmesi için taahhüt edilen 72 kriter içinde eksik kalan 6 kriterden biri olan **“kişisel verilerin korunması hakkında mevzuatın AB standartlarıyla uyumlu hale getirilmesi”** konusunda hangi somut adımlar atılmıştır? Kriterin bugüne kadar tamamlanmamasının gerekçesi nedir? Kriterin tamamlanması için öngörülen bir tarih var mıdır?
- 2) Türk vatandaşlarının Schengen ülkelerine vizesiz seyahati için taahhüt edilen 72 kriter içinde eksik kalan 6 kriterden biri olan **“Europol ile işbirliği anlaşmasının akdedilmesi ve uygulanması”** konusunda hangi somut adımlar atılmıştır? Kriterin bugüne kadar tamamlanmamasının gerekçesi nedir? Kriterin tamamlanması için öngörülen bir tarih var mıdır?
- 3) Yine eksik kriterler arasında olan, **“Saydamlığın Artırılması ve Yolsuzlukla Mücadelenin Güçlendirilmesi Eylem Planının ve Avrupa Konseyi GRECO tavsiyelerinin uygulanması”** konusunda hangi somut adımlar atılmıştır? Kriterin bugüne kadar tamamlanmamasının gerekçesi nedir? Kriterin tamamlanması için öngörülen bir tarih var mıdır?

- 4) **“Terörle mücadele mevzuatının gözden geçirilmesi”** konusunda altına imza atılan kriterin yerine getirilmesi konusunda geline aşama nedir? Kriterin bugüne kadar tamamlanmamasının gerekçesi nedir? Kriterin tamamlanması için öngörülen bir tarih var mıdır?
- 5) **“Tüm AB üye ülkeleri ile cezai konularda etkin adli işbirliğinin sağlanması”** konusundaki kriterin yerine getirilmemesinin gerekçesi nedir?
- 6) **“Türkiye-AB Geri Kabul Anlaşmasının tüm hükümleriyle uygulanması”** konusundaki kriterin yerine getirilmesi konusunda geline aşama nedir? Kriterin bugüne kadar tamamlanmamasının gerekçesi nedir? Kriterin tamamlanması için öngörülen bir tarih var mıdır?
- 7) Türkiye Raporu’nu kaleme alan Avrupa Birliği Parlamentosu Türkiye Raportörü, 18 Eylül 2023 tarihinde konuyla ilgili olarak, 2016 Göç Anlaşması’nda vize serbestisi için bir şartlılık olduğunu belirtmiş ve sürecin Türkiye tarafında tıklandığını beyan etmiştir. Bu anlamda, 18 Mart Göç Anlaşması’nda verilen taahhütlere AB tarafı mı Türkiye tarafı mı uymamıştır?
- 8) 2019/19 sayılı ve “AB ile Vize Serbestisi Diyaloğu Süreci” başlıklı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile ortaya konulan çalışmaların tamamlanması konusunda Dışişleri Bakanlığı ve AB Başkanlığı başta olmak üzere, Adalet ve İçişleri Bakanlıklarının gerekli adımları atmadıkları anlaşılmaktadır. Türk vatandaşlarının Schengen ülkelerinde vizesiz seyahat hakkı elde etmesi için taahhüt edilen 72 kriter arasında 6 kriterin eksik kalmasındaki sorumluluk kime aittir?